

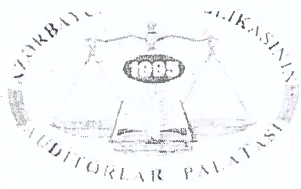
**Azərbaycan Respublikası
Bakı Şəhəri**

**“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK
MƏRKƏZİ” MMC**

31 dekabr 2024-cü il tarixinə başa çatan il üzrə

Cəmiyyətin Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatları və

Müstəqil Auditorun Hesabatı

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI AUDİTORLAR PALATASI

Hüseynov Şəmşinur Rəşid oğlu

Fəxri Sərbəst auditor

Qeydiyyat № SA/108 12 sentyabr 2023-cü il tarixli icazə

Ünvan: Bakı şəhəri, Y.Mürsəlov küçəsi ev 85

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ” MMC-nin rəhbərliyinə

rəy

Mən, “Hydrotrans Engineering Mühəndislik mərkəzi” MMC-nin 01.01.2024-31.12.2024-cü il tarixinə birləşdirilmiş maliyyə vəziyyətinin hesabatından, məcmu gəlirlər hesabatından, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışam.

Hesab edirəm ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə düzgün və ədalətli təsvir yaradır.

Rəy üçün əsaslar

Mən, auditini Beynəlxalq audit standartlarına uyğun aparmışam. Mən Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Firmadan asılı deyiləm və mən digər etik öhdəliklərimi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişəm. Mən hesab edirəm ki, əldə etdiyim audit sübutları rəyimi əsaslandırmaq üçün yeterli və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının IFRS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Firmanı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Firmanın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Firmanın maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Mənim məqsədim maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyim daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Auditorlar Palatasının
Fəxri Sərbəst Auditoru

12 may 2025-ci il

Ş.R.Hüseynov

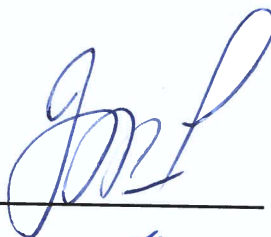
HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ MMC VÖEN 1000104731

Mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabat (xərclərin funksiyaları üzrə)

31.12.2024-tarixinə

Gəlirlər	Qeydlər istinad	2024	2023
Əsas əməliyyat gəliri	16	8 130 176	6 627 707
Satışın maya dəyəri	19	(4 781 774)	(3 675 096)
Ümumi mənfəət (zərər)		3348402	2952611
Sair əməliyyat gəlirləri	17	71 586	46 452
İnzibati xərclər	20	(1 025 999)	(212 261)
Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		2393989	2786802
Maliyyə gəliri		3 822	769 550
Maliyyə xərci	22	(11 522)	(65 726)
Vergi qoymadan əvvəl mənfəət		2386288	3490626
Mənfəət vergisi		470427	700289
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		1915861	2790338

Direktor E. Omarieva

Baş mühasib A. Mejdinova

Auditor R.Ş.Hüseynov

Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat

31 dekabr 2024-cü il tarixinə

VÖEN 1000104731

HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ MMC

(manatla)

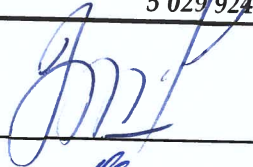

Sıra №-si	Maddələrin adı	İzahlı qeydlər	Hesabat dövrü üzrə	Əvvəlki dövr üzrə
1	2	3	4	5
1.	Uzunmüddətli aktivlər		1 419 616	1 545 931
1.1.	qeyri-maddi aktivlər		39 759	17 812
1.2.	əsas fondlar	6	1 379 857	1 528 120
1.3.	uzunmüddətli debitor borcları			
1.4.	sair uzunmüddətli aktivlər			
1.4.1.	verilmiş uzunmüddətli avanslar			
1.4.2.	digər uzunmüddətli aktivlər			
2.	Qısamüddətli aktivlər		3 610 308	3 537 962
2.1.	ehtiyatlar	7	8 354	7 068
2.2.	qısamüddətli debitor borcları	8	2 376 328	2 125 454
2.2.1.	grantlar üzrə qısamüddətli debitor borcları			
2.2.2.	digər qısamüddətli debitor borcları		9 281	
2.3.	pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	1 133 454	1 256 303
2.4.	sair qısamüddətli aktivlər	9		149 138
2.4.1.	verilmiş qısamüddətli avanslar			
2.4.2.	təhtə hesab məbləğlər	9	12	
2.4.3.	digər qısamüddətli aktivlər		82 880	
3.	Cəmi aktivlər		5 029 924	5 083 894
4.	Xalis aktivlər (kapital)		2 909 123	2 814 047
4.1.	nizamnamə kapitalı	16	716	716
4.2.	ehtiyat fondu			
4.3.	bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)		2 908 407	2 813 331
5.	Uzunmüddətli öhdəliklər		1 294 926	0
5.1.	uzunmüddətli öhdəliklər			
5.1.1.	uzunmüddətli bank kreditləri			
5.1.2.	digər uzunmüddətli öhdəliklər		831 061	
5.2.	uzunmüddətli kreditor borcları			
5.3.	sair uzunmüddətli öhdəliklər		463 865	
6.	Qısamüddətli öhdəliklər		825 875	2 269 847
6.1.	qısamüddətli öhdəliklər			

6.1.1.	qısamüddətli bank kreditləri			
6.1.2.	digər qısamüddətli öhdəliklər		300 040	
6.2.	vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	13	212 264	904 914
6.3.	qısamüddətli kreditor borcları	14	313 571	369 398
6.4.	sair qısamüddətli öhdəliklər			
6.4.1.	qrantlar üzrə qısamüddətli öhdəliklər			
6.4.2.	digər qısamüddətli öhdəliklər			995 536
7.	Cəmi öhdəliklər		2 120 802	2 269 847
8.	Cəmi xalis aktivlər (kapital) və öhdəliklər		5 029 924	5 083 894

Direktor E. Omarieva

Baş mühasib A. Mejdinova

Auditor: Ş.R.Hüseynov

"HYDROTRANS ENGINEERING MİHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ MMC"nin VÖEN 1000104731 31 dekabr 2024 tarixinə Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Konsolidə Hesabatı

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları												
Əvvəlki hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)												
Səhvlərin düzəldilməsindən sonra əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq											2 813 330	2 813 330
Əvvəlki hesabat dövründə uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər												
Əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə olan qalıq												
Mülkiyyətçilər arasında kapitalın bölüşdürülməsi (dividendlər)												
Geri alınmış kapital (səhmlər) üzrə əməliyyatlar												
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr												
Satır məcmu gəlir												
Əvvəlki hesabat dövrü üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi												
Əvvəlki hesabat dövrünün sonuna qalıq			716								2 813 330	2 814 046
Hesabat dövründə uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər												
Səhvlərin düzəldilməsindən sonra hesabat dövrünün əvvəlinə qalıq												
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)											1 915 861	1 915 861
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları			0									
Mülkiyyətçilər arasında kapitalın bölüşdürülməsi (dividendlər)											(1 751 646)	(1 751 646)
Geri alınmış kapital (səhmlər) üzrə əməliyyatlar												
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr											(69 139)	(69 139)
Satır məcmu gəlir												0
Hesabat dövrü üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi			0								95 076	95 076
Hesabat dövrünün sonuna olan qalıq			716								2908407	2909123

Direktor E. Omarieva

Baş mühasib A. Mejdinova

Auditor Ş.R.Hüseynov

HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ MMC VÖEN 1000104731

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə hesabat

31.12.2024-tarixinə

	Qeydlər istinad	2024	2023
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Xalis mənfəət və ya zərər	23	1 915 861	2 790 338
Mənfəət vergisi üzrə xərc	22	470 427	700 289
Amortizasiya xərcləri	6	366 983	376 516
Maliyyə xərcləri			
Maliyyə gəlirləri		3 822	
Ehtiyatların dəyərində artma (azalma)	7	(1 286)	(5 945)
Debitor borclarının dəyərində artma (azalma)	8	260 156	359 146
Sair qısamüddətli aktivlər		66 246	169 688
Gələcək dövrün xərcinin artması (azalması)		12	12 544
Kreditor borclarının dəyərində artma (azalma)	14	(711 814)	(2 121 717)
Ödənilmiş mənfəət vergisi	22	(470 427)	(700 289)
Sair qısamüddətli öhtəliklər		(54 772)	68 578
Cəmi əməliyyat fəaliyyəti		1845207	1649148
İnvestisiya fəaliyyəti			
TTA alınması nəticəsində pul vəsaiti xaricəlmələri	6	(238 022)	(391 769)
QMA alınması nəticəsində pul vəsaiti xaricəlmələri		(-)	(60 477)
Verilmiş borclar üzrə pul vəsaiti xaricəlmələri		(-)	(-)
TTA və QMA satışı nəticəsində pul vəsaiti daxiləlmələri		(-)	(-)
Cəmi investisiya fəaliyyəti		(238 022)	(452 246)
Maliyyə fəaliyyəti			
Borcların alınmasına görə pul vəsaiti daxiləlmələri		21 612	113 500
Ödənilmiş dividendlər		(1 751 646)	(473 333)
Cəmi maliyyə fəaliyyəti		(1 730 034)	(359 833)
İlin əvvəlinə pul vəsaitlərinin qalığı		1 256 303	419 234
İl ərzində pul vəsaitlərinin artması (azalması)		(122 849)	837 069
İlin sonuna pul vəsaitlərinin qalığı		1 133 454	1 256 303

Direktor E. Omarieva

Baş mühasib A. Mejdinova

Auditor R.Ş.Hüseynov

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixinə başa çatan il üzrə

“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ” MMC

Qrupun əsas fəaliyyəti

HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ MMC və onun törəmə müəssisələri (Qrup) Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 2003-cü il 05 fevral tarixli 0103-P13-37696 sayılı Dövlət Qeydiyyatlı şəhadətnaməyə əsasən qeydiyyata alınmış “Texnomost” Lahiyyə-istehsalat Müəssisəsinin hüquqi varisi olan Hidrotexnik və nəqliyyat qurğularının lahiyələndirilməsi üzrə Gidrotransproyekt elmi-tədqiqat mərkəzi” MMC 21.07.1994-cü il tarixdə, 13210 dövlət qeydiyyat nömrəsi ilə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınmış “ZAUR” Kiçik Müəssisəsinin (VÖEN 3100081511) və “Bakı Elektrik Quraşdırma” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 1100072931) ona qoşulması nəticəsində yenidən təşkil edilmişdir və “Hidrotexniki və nəqliyyat qurğularının lahiyələndirilməsi üzrə Gidrotransproyekt elmi-tədqiqat mərkəzi MMC ”ZAUR” Kiçik Müəssisəsinin (VÖEN 3100081511) və “Bakı Elektrik Quraşdırma” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 1100072931) hüquqi varisidir. Cəmiyyət Bakı şəhər, Vergilər Departamentinin Kommersiya hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində 21.02.1995-ci il tarixdə qeydiyyata alınaraq 1000104731 sayılı VÖEN almışdır. İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsi tərəfindən 02.06.2021-ci il tarixli 2101020035192000 nömrəli verilmiş çıxarışa əsasən cəmiyyətin adı dəyişdirilərək “HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti adlandırılmışdır. 04.04.2023-cü il tarixli 2301020066311900 nömrəli verilmiş dövlət çıxarışına əsasən cəmiyyətin nizamnaməsində dəyişiklik edilmişdir.

Törəmə müəssisələr və onların nəzarət payları:

Şirkətin adı	Qeydiyyat ölkəsi	Qrupun payı (%)	Fəaliyyət sahəsi
İNŞAAT SINAQ LABORATORİYASI	Azərbaycan	100%	Texniki sınaq və nəzarət
Institut QidroTransProekt	Qazaxıstan	100%	Yaşayış və qeyri-yaşayış binalarının tikintisi üzrə layihələrin işlənməsi

Qrup, bu müəssisələrdə əsas idarəetmə hüququna malikdir və onların fəaliyyətinə nəzarət edir. Beləliklə, bu törəmə müəssisələrin maliyyə göstəriciləri tam şəkildə konsolidə olunmuşdur.

Qazanılma tarixi və üsulu:

"İNŞAAT SINAQ LABORATORİYASI" 2019-cu ilin iyun ayında 1000 AZN nizamnamə kapitalı qoyuluşu edilərək təsis edilmişdir.

Institut QidroTransProekt - 2013-cü il iyul ayında Qazaxıstan filialı təsis edilmişdir.

Qrupun hüquqi ünvanı: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Qurban Xəlilov, ev 8
Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Komitəsi (MUBSK) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq hazırlanmışdır. Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilmiş əsas uçot prinsipləri aşağıda təqdim edilir. Bu prinsiplər təqdim edilmiş bütün dövrlərə ardıcıl şəkildə tətbiq edilmişdir.
Əməliyyat valyutası

Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan manatı (AZN) ilə ifadə olunmuşdur.

1 Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas olan xüsusiyyətlərə malikdir. Son illər ölkədə güclü iqtisadi artım müşahidə olunmuşdur. Lakin hal-hazırda dünya iqtisadiyyatında mövcud olan global maliyyə böhranı Azərbaycana da öz təsirini göstərməkdədir. Kommersiya sektoruna təsir göstərə biləcək bütün tendensiyaları, eləcə də onların Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə təsirini (əgər varsa) qabaqcadan proqnozlaşdırma mümkün deyil.

2 Uçot siyasətinin təqdimatı

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəaları aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Əgər başqa açıqlamalarda istinad qeydləri edilməmişdirsə, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

2.1 Maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasının ümumi əsasları

Cəmiyyət mühasibat uçotunu Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun qaydada aparır. Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu haqqında qanunvericiliyi əsasında hazırlanmış və MHBS-na uyğunlaşdırılmışdır. Bu düzəlişlərə əsas əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirən yenidən təsnifləşdirmələr, o cümlədən bəzi aktiv və öhdəliklərin yenidən təsnifləşdirilməsi daxildir. Bu maliyyə hesabatlarında aktivlər və öhdəliklər faktiki xərclər üzrə qiymətləndirilmişdir. Maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun tərtib edilməsi nəzərdə tutur ki, rəhbərlik əsas qiymət göstəricilərini müəyyənləşdirir. Rəhbərlikdən həmçinin tələb edilir ki, Cəmiyyətin uçot siyasətinin həyata keçirilməsi sahəsində peşəkar mülahizələr açıqlansın.

2.2 Valyutaların yenidən hesablanması

(a) Funksional valyuta və hesabat valyutası

Funksional valyuta maliyyə hesabatlarında maddələrin ölçülməsi üçün istifadə olunur. Bu müəssisənin yerli valyutası olan Azərbaycan Respublikası manatıdır (AZN).

(b) Əməliyyatlar və qalıqlar

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fərqləri funksional valyutalardan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnə kursunda digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərq kimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər, həmçinin xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün sonuna məzənnə kursu üzrə yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalanmaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir. Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir. Monetar maddələrin əsas xüsusiyyəti sabit və ya müəyyən olunan sayda valyuta vahidlərinin əldə edilməsi hüququdur. Monetar maddələr nağd, əldə edilən vəsaitləri, sudaları, ödənilməli olan məbləğləri, uzunmüddətli borcları, təminatları, işçi müavinətləri öhdəliklərini və təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərini daxil edir. Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərclər, əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil edilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Cəmiyyət maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	<u>31 dekabr</u>	<u>31 dekabr</u>
	<u>2024</u>	<u>2023</u>
1. 1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
2. I Rusiya rublu	0.0163	0.0188
3. 1 AVRO	1.7724	1.8766

3. Binalar və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)

Əsas vəsaitlər elə maddi aktivlərdir ki:

(a) Mal və xidmətlərin istehsalı və təchizatında istismar edilir, gələcəkdə icarəyə verilmək və ya inzibati məqsədlər üçün istifadə edilir;

(b) Bir dövrdən artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir.

Torpaq və binalara əsasən inzibati bina və ofis sahələri daxildir. Hesabat dövrünün sonuna torpaq və binalar bazar qiymətlərinə müvafiq surətdə ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirilməmişdir.

Ədalətli dəyər - yaxşı məlumatlandırılmış, razılığa gəlmiş və bir-birindən asılı olmayan tərəflər arasında ticari sövdələşmələrdə aktivin mübadilə edildiyi dəyərdir. Binalar üzrə ədalətli dəyər müstəqil kənar qiymətləndirici tərəfindən vaxtaşırı keçirilən (adətən üç ildən bir dəfədən az olmayaraq) qiymətləndirmə ilə müəyyənləşdirilir (amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla). Yenidənqiymətləndirmə tarixinə yığılmış istənilən amortizasiya məbləği aktivin balans dəyərindən silinir və xalis dəyər yenidən qiymətləndirmə dəyərində hesablanır. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərlə amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir. İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri nəzərdə tutur. İlkin dəyərə həmçinin valyuta ilə alınmış əsas vəsaitlərin hədcinqi üzrə kapitala keçirilən pul vəsaitlərinin axını üzrə mənfəət və zərərlər də daxil edilir. Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərində yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələr Cəmiyyətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilsin. Qalan bütün cari təmir və istismar xərcləri o dövrün mənfəət və zərərlər haqqında hesabatında əks etdirilir ki, həmin dövrdə bu xərclər çəkilmişdir.

Torpaq və binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə balans dəyərində artması kapitalın tərkibində sair ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir. Balans dəyərində həmin aktiv üzrə əvvəlki yenidən qiymətləndirmə artımı hədləri daxilində azalması birbaşa kapitalın tərkibində ədalətli dəyər üzrə ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir; balans dəyərində qalan bütün azalmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Hər il aktivin yenidən qiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları (amortizasiya ayırmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir) və aktivin ilkin balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları arasındakı fərq, ədalətli dəyər üzrə ehtiyat (rezerv) hesabından «Bölişdürülməmiş mənfəət» hesabına keçirilir.

3.1. Amortizasiya

Torpaq üzrə amortizasiya ayırmaları hesablanmır. Digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq dəyəri metoduna, yəni əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə, aktivlərin qalıq dəyərində və ya yenidən qiymətləndirilmiş dəyərində vurmaqla həyata keçirilir. Faydalı istismar müddəti və ya illik amortizasiya dərəcələri aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:

- Binalar - 40 il və ya 7%
- Maşın avadanlığı - 5 il və ya illik 20%

- İT avadanlıqları - 5 il və ya illik 25%
- Nəqliyyat vasitələri - 5 il və ya illik 25%
- Mebel və təsərrüfat inventarları - 5 il və ya illik 20%
- Sair əsas vəsaitlər - 5 il və ya illik 20%

Aktivlərin ləğv edilmə dəyərində və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir. Əsas vəsaitlərin xaric olmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların balans dəyərinin müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaric olmalardan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.2 Qeyri-maddi aktivlər

Cəmiyyətin bütün qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı xidmət müddətinə malik olmaqla əsasən lisenziyalardan ibarətdir. Lisenziyalar hər hansı bir fəaliyyət növünə dövlət orqanları tərəfindən verilən xüsusi icazələr təşkil edir və verildiyi faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur.

3.3 Aktivlərin qiymətdən düşməsi

Faydalı istismar müddəti müəyyən edilə bilinməyən aktivlər amortizasiya olunmur və hər il qiymətdən düşmə məqsədləri üçün testləşdirmə aparılır. Amortizasiya olunan aktivlər, əgər hər hansı bir hadisə və ya şəraitin dəyişməsi balans dəyərinin bu aktivlərin əvəzinin ödənilmə dəyəri olmamasını göstərsə, hər dəfə qiymətdən düşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Qiymətdən düşmə zərəri aktivin balans dəyərinin onun əvəzinin ödənilmə dəyərindən artıq olan məbləğində tanınır. Əvəzinin ödənilməsi dəyəri aşağıdakı iki meyarlardan daha böyük olan məbləğlərdən biridir:

- (a) Aktivin satışı üzrə xərclər çıxılmaqla ədalətli dəyəri;
- (b) İstifadə edilmə dəyəri.

Aktivlərin qiymətdən düşməsi məqsədləri üçün aktivlər pul axınlarını eyniləşdirən qruplaşdırma qaydasında ən kiçik qruplara bölünürlər.

3.4 İntestisiyalar

Cəmiyyət özünün investisiyalarını aşağıdakı şəkildə təsnifləşdirir:

- Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri;
- Borc vəsaitləri və debitor borclar;
- İntestisiyalar;
- Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri.

Təsnifləşdirmə investisiyaların hansı məqsədlə alınmasından asılıdır. Rəhbərlik investisiyaların təsnifləşdirilməsini onların ilkin tanınması zamanı müəyyən edir və hər bir hesabat tarixinə onları yenidən nəzərdən keçirir.

- (a) *Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri*

Bu kateqoriya iki alt kateqoriyaya bölünür: ticarət üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri ilə ilkin tanınmış ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri. Maliyyə aktivləri bu kateqoriyaya o zaman aid edilir ki, onlar yaxın gələcəkdə satış üçün nəzərdə tutulmuşdur və onlar rəhbərlik tərəfindən belə ifadə edilmişdir, törəmə maliyyə alətləri deyildirlər. Əgər bu aktivlər satış üçün nəzərdə tutulmuşdursa və ya onların satılması balans hesabı tarixindən bir ildən artıq olmayan müddətdə nəzərdə tutulmuşdursa, bu kateqoriyanın aktivləri qüsamüddətli aktivlər kimi təsnifləşdirilirlər.

(b) *Borc vəsaitləri və debitor borcları*

Borc vəsaitləri və debitor borcları təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödəmə müddəti olan və aktiv bazarda qiyməti təyin edilməyən (katirovka olunmayan) qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar o vaxt yaranırlar ki, Cəmiyyət debitor borclarının satılması niyyəti olmadan pul vəsaitlərini, malları və xidmətləri birbaşa debitora təqdim edir. Belə borc vəsaitləri və debitor borcları dövriyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilirlər və qüsamüddətli aktivlərə aid edilirlər (əgər ödəmə müddəti mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətdən artıq deyildirsə). Borc vəsaitləri və debitor borcları mühasibat balansında «Debitor borcları» maddəsinin tərkibində əks etdirilmişlər.

(c) *Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar*

Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar təsbit edilmiş ödəmə müddəti olan elə qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir ki, onlarla münasibətdə ödəniş müddətinin çatmasına qədər Cəmiyyətin onları saxlamağa qəti niyyəti və imkanı vardır. Hesabat dövründə Cəmiyyətin bu kateqoriya üzrə heç bir investisiya olmamışdır.

(d) *Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri*

Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri bu kateqoriyada nəzərdə tutulmamış və ya digər kateqoriyalarda təsnifləşdirilməmiş qeyri-törəmə maliyyə alətləridir. Əgər rəhbərliyin bu aktivləri mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətə satmaq niyyəti yoxdursa, onlar qeyri-dövriyyə aktivlərinə aid edilənlər və uzunmüddətli aktivlərin tərkibində əks etdirilirlər.

3.5 Ehtiyatlar

Ehtiyatlar faktiki maya dəyəri ilə əks etdirilir. Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FIFO metodu) hesablanır. Maya dəyərinə material xərcləri, istehsal işçilərinin əmək haqqı xərcləri, sair birbaşa xərclər, həmçinin inzibati xərclərin müvafiq hissəsi daxil edilir. Ehtiyatların dəyərinə, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınının hədcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edilir.

3.6. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları

Alıcılar və sifarişçilərlə hesablaşmalar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər ilə uçota alınır. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervi) o halda yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, Cəmiyyət tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yığılması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarının ödənilməsi mümkünsüzdür. Ehtiyatların (rezervin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axınının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərkdir. Ehtiyatların (rezervlərin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.7. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nağd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühəsibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

3.8. Səhmdar kapital

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir.

Yeni səhmlərin buraxılması ilə əlaqədar olan xərclər tərkibində əks etdirilir.

3.9. Kreditlər və borclar

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır. Konvertasiya olunan istiqrazların öhdəliklərə aid olan hissəsinin ədalətli dəyəri konvertasiya olunmayan istiqrazlara ekvivalent bazar faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə müəyyən olunur. Bu məbləğ konvertasiyada ləğv olunma müddətinə və istiqrazların ödəmə müddətinin çatması müddətinə qədər amortizasiya olunan öhdəliyin dəyəri kimi əks etdirilir. Alınmış qalan vəsaitlər konvertasiyaya opsiyon kimi mənfəət vergisi effekt çıxılmaqla kapitalla əlavə edilir. Kreditlər və borclar, Cəmiyyət tərəfindən bu öhdəliklərin ödənilmə müddətinin mühəsibat balansının tərtib edilmə müddətindən ən azı bir ildən artıq olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

3.10. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirəsalınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınır. Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsindən əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə ehtiyat (rezerv) öhdəliklər metodu istifadə edilməklə tam həcmdə yaradılır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və öhdəliklərin vergi tutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə müəyyən edilir. Lakin, təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və ya öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı meydana çıxırsa, o halda təxirə salınmış mənfəət vergisi uçotda əks etdirilmir (əgər, sövdələşmənin həyata keçirildiyi anda nə mühəsibat mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir etməyən biznesin birləşdirilməsi ilə əlaqədar deyildirsə). Təxirə salınmış mənfəət vergisi mühəsibat balansının tərtib edilmə tarixinə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş vergi dərəcələrinə müvafiq olaraq hesablanır. Təxirə salınmış vergi aktivləri o zaman tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı vardır.

3.11 Qarşısındaki xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər)

Ətraf mühitin bərpa olunmasına, restrukturizasiyaya və məhkəmə çəkişmələrinə ehtiyatlar (rezervlər) o zaman yaradılır ki:

- Cəmiyyət keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisələr nəticəsində hər hansı hüquqi öhdəliklər daşıyır və ya könnüllü surətdə öz üzərinə ənənəvi öhdəliklər qəbul etmişdir;
- Ehtimallar vardır ki, bu öhdəliklərin sahmana salınması üçün pul vəsaitlərinin axını labüddür;
- Bu öhdəliklərin məbləği etibarlı surətdə hesablanı bilər.

Resturukurizasiya xərcləri üzrə ehtiyatlara icarə müqavilələrinin vaxtından əvvəl ləğv edilməsinə görə cərimə sanksiyaları və işçilərə ödənilən işdən çıxma müavinətləri daxildir. Gələcək dövrlərin əməliyyat zərərləri üzrə ehtiyatlar yaradılmır.

3.12 Gəlirin tanınması

Gəlir satılmış mal, iş və xidmətlərin ədalətli dəyəri ilə (əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla) tanınır. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

(a) Malların topdan satışından gəlir

Malların satışından gəlir o vaxt tanınır ki, Cəmiyyət tərəfindən mallar alıcıya çatdırılmışdır, alıcı malları qəbul etmişdir və müvafiq olan debitor borcunun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

(b) Malların pərakəndə satışından gəlir

Malların satışından gəlir Cəmiyyət tərəfindən alıcıya malları satması zamanı tanınır. Pərakəndə satış adətən nağd qaydada ödəniş yolu ilə aparılır. Əks etdirilmiş satışdan gəlir, sövdələşmənin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar ödənilmiş yığımlar da daxil olmaqla, satışdan gələn məcmu hasilatı əks etdirir. Belə yığımlar malların satış xərclərinə aid edilir.

(c) Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcmnin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi qiymətləndirilir.

(d) Faiz gəlirləri

Faiz gəlirləri effektiv daiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənəsüblüyü əsasında tanınır. Debitor borcunun dəyərinin aşağı düşməsi hallarında Cəmiyyət balans dəyərini əvəzi ödənilə bilən dəyərə qədər aşağı salır. Dəyərin bu qaydada aşağı salınması, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə edilməklə, ilkin tanınma tarixinə pul vəsaitləri axınının gələcək diskontlaşdırılmış hesablamaları yolu ilə müəyyən edilir. Dəyəri aşağı salınmış faiz gəlirləri konkret şəraitdən asılı olaraq, pul vəsaitlərinin daxil olması və ya xərclərin ödənilməsi qaydasında tanınır.

(e) Dividend gəlirləri

Divident gəlirləri o zaman tanınır ki, səhmdarların mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur

3.13 İcarə

Mülkiyyət hüququndan irəli gələn risklərin və səmərələrin əhəmiyyətli hissəsinin icarəyə verəndə qalması hallarında icarə, əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Əməliyyat icarəsi müqaviləsi üzrə ödənişlər bütün icarə müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.14 Dividendlərin verilməsi

Cəmiyyətin təsisçilərinə dividendlər maliyyə hesabatlarında öhdəlik kimi o dövrdə tanınır ki, həmin dövrdə Cəmiyyətin təsisçiləri tərəfindən təsdiq edilmişdir (qərar qəbul edilmişdir) 2023-cü ildə Cəmiyyət tərəfindən təsisçilərə dividend elan edilmişdir.

4. Maliyyə risklərinin faktorları

Cəmiyyətin fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyllidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski; likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski. Cəmiyyət risklərin idarə olunması üzrə proqramı, maliyyə risklərinin qabaqcadan müəyyən edilə bilinməməsi amilinə cəmləşdirilmişdir (fokusuna yığılmışdır) və Cəmiyyətin fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinə potensial əlverişsiz təsirinə minimumlaşdırılmasına yönəldilmişdir. Cəmiyyət müəyyən risklərin hedcinqləşdirilməsi üçün törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir

(a) *Bazar riski*

(i) Valyuta riski

Cəmiyyət beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə malikdir və ona görə də xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dolları, avro, rus rublu və s.) dəyişməsindən valyuta risklərinə meyllidir. Gələcək kommersiya sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto-investisiyalara münasibətdə mübadilə kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

(ii) Qiymət riski

Cəmiyyət göstərdiyi xidmətlər üzrə qiymət riskinə mübtəla deyildir. Analoji xidmətlər bazarında faktiki rəqabətin olmaması buna əsas verir.

(b) *Kredit riski*

Cəmiyyət əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları ilə aparılır. Cəmiyyət tərəfindən heç bir istisnaya yol vermədən bütün maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurlar işlənmişdir.

(c) *Likvidlik riski*

Likvidlik riskinin ehtiyatkarlıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızların kifayət həcmnin saxlanması, açılmış kredit xətləri vasitəsilə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxma biləcək disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

(d) *Faiz dərəcəsinin ləyişməsinin pul vəsaitləri axınına və ədalətli dəyərə təsiri riski*

Cəmiyyət faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malik olduğundan, mənfəət və pul vəsaitlərinin əməliyyat axınları, əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsindən asılıdır.

4.1 Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq əməliyyatları

Törəmə maliyyə alətləri müvafiq sövdələşmələrin (kontaktların) bağlanma tarixinə ilkin balans dəyəri ilə uçota almır: sonradan ədalətli dəyərə yenidən qiymətləndirmə tələb edilir. Bu qaydada müəyyən edilmiş gəlirlər və zərərlər maliyyə alətlərinin hedcinq aləti kimi təsnifləşdirməsindən asılıdır.

(a) *Ədalətli dəyərin hedcinqləşdirilməsi*

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda hedcinqləşmə riskinə aid olan hedcinqləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi ilə birlikdə əks etdirilir.

(b) Pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsinin effektiv hissəsi kapitalın tərkibində tanınır (bu dəyişmənin effektiv olmayan hissəsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir).

(c) Xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu tətbiq edilməyən törəmə alətlər

Bir sıra maliyyə alətləri xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu qaydalarına aid edilmir. Hedcinqləşdirmə əməliyyatları tətbiq edilməyən maliyyə alətlərinin dəyişməsi birbaşa mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

5. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli mübahisat təxminləri və fərziyyələri

Cəmiyyət növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və fərziyyələr irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

5.1. Müştəri debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə zərərlər

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

5.2. Binaların yenidən qiymətləndirilməsi

Hər bir balans tarixində Cəmiyyətin binalarının ədalətli dəyərinin balans hesabatında əks etdirilməsi məqsədilə, rəhbərlik binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə əsas əldə etmək məqsədilə müstəqil qiymətləndirmə hesabatının tələb olunduğunu müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizələr irəli sürür. Cəmiyyətin rəhbərliyinin fikrincə binaların ədalətli dəyərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədiyinə görə, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə yenidən qiymətləndirilməmişdir.

5.3. Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi, əmək, sosial sığorta, valyuta və gömrük qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan qaydalar tətbiq edilir.

6. Əsas vəsaitlər

	Binalar	Maşın və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və təsərrüfat inventarları	İstismara verilməmiş əsas vəsaitlər	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il tarixinə ilkin dəyər	-			-	-	10866442
Yığılmış amortizasiya	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(9357624)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə balans Dəyəri	-			-	-	1508818
Daxilolmalar	-			-	-	238022
Xaricolmalar	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Amortizasiya ayırmaları	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(366983)
Xaricolmalar üzrə amortizasiya ayırmaları						0
Yığılmış amortizasiya	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(9724607)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə ilkin dəyər	-			-	-	11104464
31 dekabr 2024-cü il tarixinə balans dəyəri						1379857

7. Ehtiyatlar

	2024	2023
Material ehtiyatları	8354	7068
AQTƏ	-	-
Ehtiyatların dəyərini azalmasına görə düzəlişlər	-	-
Hazir məhsul	-	-
	8354	7068

8. Debitor borcları

	2024	2023
Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları	2 385610	2125454
Ümitsiz borclar və qiymətdən düşmə üzrə ehtiyatlar (rezervlər)	-	-
Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları - netto	2376328	2125454
İşçi heyəti üzrə debitor borcları	-	-
Dövlət büdcəsinə (vergilər üzrə)	9282	-
Əlaqəli tərəflərə verilmiş borclar	-	-
Çıxılır: Əlaqəli tərəflərə verilmiş uzunmüddətli borclar	-	-
Qısamüddətli debitor borcları	2385610	2125454

Debitor borclarının ədalətli dəyəri aşağıdakı qaydada qiymətləndirilir:

	2024	2023
Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları	2376328	2125454
Dövlət büdcəsinə (vergilər üzrə)	9282	-
	2385610	2125454

9. Sair qısamüddətli aktivlər

	2024	2023
Əvəzləşdiriləcək vergi və məcburi ödənişlər	82880	149126
Gələcək hesabat dövrünün xərcləri	12	12

82892 149138

10. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

	2024	2023
Kassada olan nağd pul vəsaitləri	203	-
Bank hesablarında pul vəsaitləri	1133251	
	1133454	1256303
Bank hesablarında pul vəsaitlərindən:		
• Mili valyutada bank hesabları	608351	1256303
• Xarici valyutalarda bank hesabları	337681	-
Depozit	187422	-
	1133454	1256303

11. Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər

	2024	2023
Uzunmüddətli bank kreditləri	-	-

12. Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər

	2024	2023
Qısamüddətli bank kreditləri	-	-

13. Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər

	2024	2023
Vergilər üzrə	212264	904914
Sosial sığorta üzrə	-	-
	212264	904914

14. Qısamüddətli kreditor borcları

	2024	2023
Malgöndərən və podratçılara qısamüddətli kreditor borcları	313571	369398
İşçi heyətinə qısamüddətli kreditor borcları	-	-
Alınmış avanslar üzrə borclar	767641	0
Təsisçilərlə kreditor borcları	-	-
	1081212	369398

15. Səhmdar kapital

	Səhmləri sayı (ədəd)	Səhmin Nominal dəyəri (manat)	Adi səhmlər (manat)	İmtiyazlı səhmlər (manat)	Cəmi səhmdar kapitalı (manat)
01 yanvar 2024-cü il tarixinə	-	-	-	-	-
Emissiya edilmiş səhmlər	-	-	-	-	-
Emissiya gəliri	-	-	-	-	-
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	-	-	-	-	-
Emissiya edilmiş səhmlər	-	-	-	-	-
Emissiya gəliri	-	-	-	-	-
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	-	-	-	-	-

16. Satış

Əsas fəaliyyət üzrə satışdan gəlirlər	2024	2023
	8130176	6627707
	8130176	6627707

17. Sair əməliyyat gəliri

İcarə gəlirləri	2024	2023
Sair gəlirlər	48000	46452
	23886	-
	71886	46452

18. Fövqəladə gəlirlər

Məzənnə fərqiindən gəlirlər	2024	2023
Əsas vəsaitlərin xaircolmasından gəlirlər	-	-
	-	-

19. Satışın maya dəyərinin elementləri

İşçi heyəti üzrə xərclər - əmək haqqı	(2149093)
İşçi heyəti üzrə xərclər – sosial sığorta ayırmaları	(495271)
İcarə haqqı	(112464)
Bank xidməti	(39679)
Yanacaq xərcləri	(7817)
Reklam xərcləri	(189)
Amortizasiya ayırmaları	(368633)
Su və kanalizasiya xərcləri	(3364)
Rabitə xərcləri	(3342)
Malın dəyəri	(1475)
Təmir xərcləri	(30591)
Ezamiyyə xərcləri	(152593)
Biləvasitəişlərin görülməsi, xidmətlərin göstərilməsi ilə bağlı sair xərclər	(867330)
Rezidentə ödənilmiş nəqliyyat xərcləri	
Digər xərclər	(549933)
	(4781774)

20. İnzibati xərclərin elementləri

	2024
Sığorta	(945221)
Torpaq vergisi	(65720)
Əmlak vergisi	(2864)
Yol vergisi	(12094)
Mədən vergisi	(-)
Sadələşdirilmiş vergi	(-)
	(100)
	(1025999)

21. Maliyyə xərclərinin elementləri

	2024	2023
Bank kreditlərinə görə faizlər	-	-
Borca görə faizlər	(-)	(-)
	(-)	(-)

22. Sair əməliyyat xərclərin elementləri

Mənfi məzənnə fərqi	(11522)	(65726)
	(11522)	(65726)

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	2024	2023
Cari mənfəət vergisi xərci	(470427)	(700289)
Təxirə salınmış vergi xərci	(-)	(-)
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	(470427)	(700289)

MHBS və Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi arasındakı fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması çərçivəsində aktiv və passivlərin balans dəyəri arasında müvəqqəti zaman fərqləri əmələ gəlir. Bu müvəqqəti zaman fərqləri üzrə dövrüylərin vergi təsiri cari ilin sonuna mövcud olmuş mənfəət vergisi dərəcəsində 20% (2024-cü il - 20%) qeydə alınır. Hazırki maliyyə hesabatlarında təxirə salınmış vergi aktivləri və ya öhdəlikləri hesablanmamış və nəzərə alınmamışdır.

23. Səhm üzrə mənfəət

Cəmiyyətin səhm üzrə mənfəəti potensial olaraq azaldılmış adi səhmlərə malik deyildir. Buna görə, səhm üzrə azaldılmış mənfəət səhm üzrə əsas mənfəətə bərabərdir. 2024-cü ildə Cəmiyyət tərəfindən dividendlər elan edilməmişdir.

	2024	2023
İl üzrə xalis mənfəət	1915861	2790338
Dövrüyyədə olan adi səhmlərin orta çəkili sayı (ədəd)	-	-
Adi səhm üzrə əsas mənfəət (səhm üzrə manatla)	-	-
	1915861	2790338

24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərəflərdən biri digərinə nəzarət edə bilsin, onunla eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər üzrə qərar qəbul edərkən ona təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

25. Risklərin idarə edilməsi

Cəmiyyət daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri (kredit riski, bazar riski, coğrafi risklər, valyuta riski, likvidlik riski və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski

Cəmiyyətin kredit riski konsentrasiyası üçün potensial müzakirə mövzusu olan maliyyə aktivləri pul və debitor borclarından ibarətdir.

Bazar riski

Cəmiyyət bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqələr ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda müəyyən edilmiş limitdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısı alınır. Qəbul edilmiş normalar ilə uzun müddətli borcların bazar dəyəri onların daşınan dəyərlərilə dəyişə bilər.

Faiz dərəcəsi riski

Cəmiyyəti bir çox borcları təyin olunmuş marağı ifadə edir. Bu borclarla əlaqəli maraq xərcləri sığortalanmamışdır. Rəhbərlik inanır ki, maraq normalarının daimi olmamasından irəli gələn bazaar qiymətlərinə dəyişikliklər əhəmiyyətli xarakter daşmır.

26. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

“Mühasibat uçotu haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq olaraq kommertiya təşkilatları kimi uçota alınmış mühasibat uçotu subyektləri maliyyə hesabatlarını Kommertiya Təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun tərtib edilməlidir və ya öz seçimlərindən asılı olaraq, maliyyə hesabatlarını Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun şəkildə tərtib edə bilərlər.

Direktor

E.K.Omarieva

Baş mühasib

A. Mejdinova

Auditor:

Ş.R.Hüseynov